

Tom ZWAENEPOEL

Leerkracht en Romekenner

Vier keer ontmoette hij Joannes-Paulus II, in december 2011 schudde hij voor de zevende keer de hand van diens opvolger, Benedictus XVI. Tom ZWAENEPOEL, ondanks zijn grijzende haren nog maar 42, was al van kindsbeen af gepassioneerd door Rome en de pausen. In combinatie met zijn andere hobby – schrijven – leverde dit een stapel boeken op.

‘Op een bescheiden manier probeer je een voorbeeld te zijn’

Ilse VAN HALST

In zijn woonkamer hangen foto's van hemzelf en zijn inmiddels overleden ouders die Joannes-Paulus II en Benedictus XVI begroeten. Op het dressoir prijkt een foto van zijn jongste ontmoeting met Benedictus XVI. Tom ZWAENEPOEL, leerkracht Duits, is kind aan huis in het Vaticaan. „Voor mij is het geloof een meerwaarde. Ieder mens is op zoek naar diepgang en wijsheid. Ik droom ervan die bronnen van wijsheid te ontdekken en door te geven.”

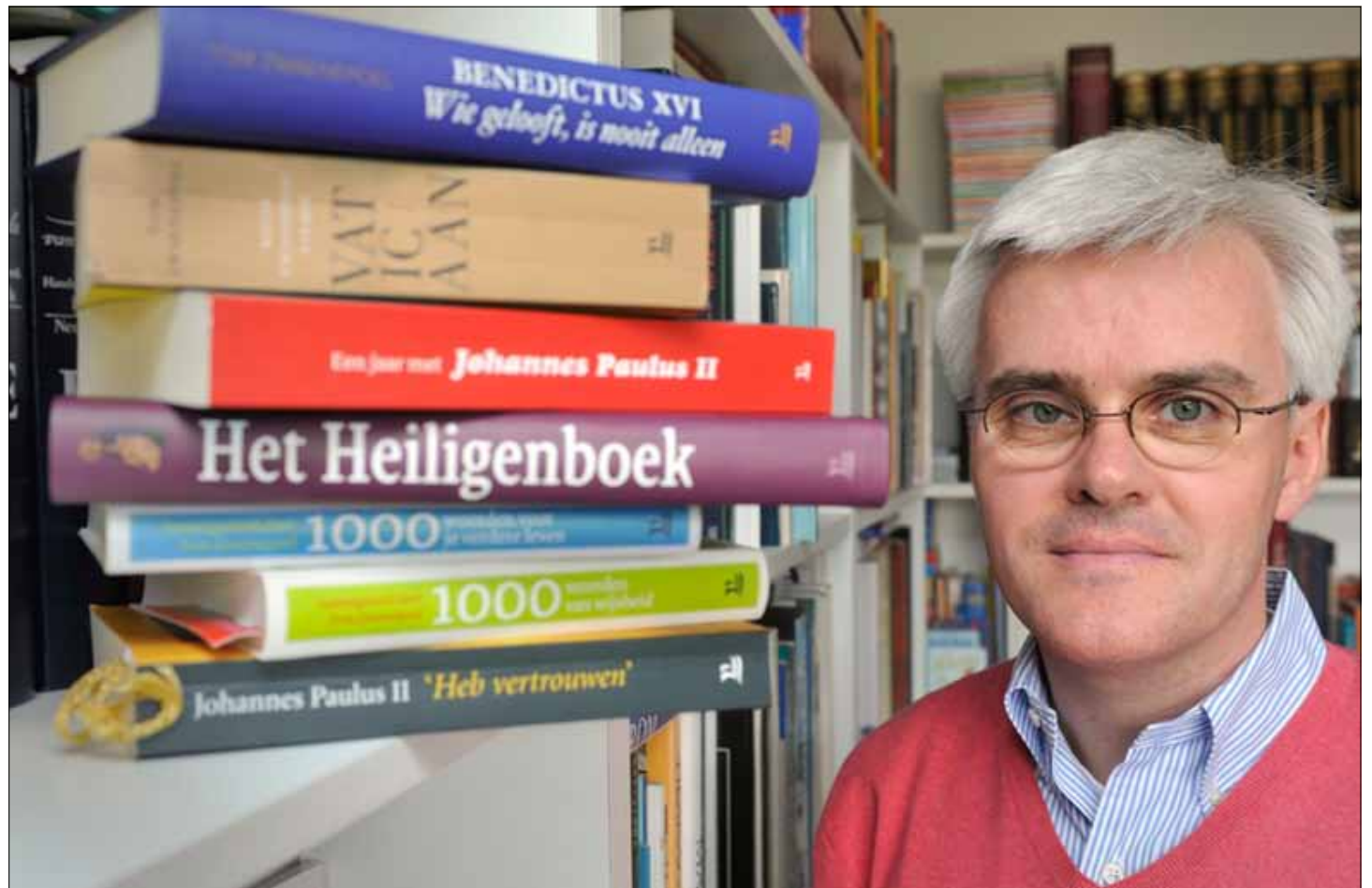
– Vanwaar uw fascinatie voor Joannes-Paulus II en Benedictus XVI?

In 1978 was ik met mijn ouders op vakantie in Italië op het moment dat de kardinalen een opvolger kozen voor de plots overleden Joannes-Paulus I. Vanzelfsprekend volgden we die verkiezing op de voet. Van bij de eerste verschijning van Joannes-Paulus II op het balkon van de Sint-Pietersbasiliek werd ik getroffen door de sympathie die die sportieve man uitstraalde. Hoe jong ik ook was, intuïtief voelde ik aan hoezeer hij verschilde van de veeleer koele Paulus VI die ons zo vele jaren vertrouwd was geweest. Pas later zou ik beseffen dat de Poolse paus vanaf dat eerste ogenblik het protocol doorbrak.

Naarmate ik ouder werd, wilde ik meer dan de man zien en volgen. Ik wilde ook analyseren wat hij te vertellen heeft. Vandaar mijn boek *Heb vertrouwen*. Jammer genoeg kon ik het hem niet overhandigen. De audiëntie was gepland. Gelukkig heb ik goede contacten in het Vaticaan, anders geraak je niet tot bij de paus. De dag voordien was het enkel nog wachten op het bevestigende telefoontje, maar dat kwam nooit. Joannes-Paulus II was gestorven.

– Ook zijn streng overkomende opvolger draagt u in uw hart. Vanwaar die bewondering?

Kardinaal Ratzinger kende ik niet zo goed, maar sinds hij tot paus werd verkozen, las ik al zijn meditaties, preken, toespraken en encyclieken. In mijn jongste boek, *Wie gelooft, is nooit alleen*, wil ik opnieuw een bloemlezing brengen van de teksten van deze paus, omdat Benedictus XVI in Vlaanderen onvoldoende gekend is en verkeerd wordt ingeschat. Hij is niet enkel een paus van verboden, zoals vaak wordt aangehaald, maar ook en vooral iemand die alternatieven aanreikt. Ik ben onder de indruk van de rijkdom en de waarde van zijn ideeën over de mens,

Zwaenepoel: „Schrijven is een avontuur. Een tocht door literatuur, theologie, filosofie en herinneringen.” © Violet Corbett Brock

de wereld en God. Want het gaat bij hem steeds om die driehoeksrelatie: ik, jij – wij dus – en God.

– Aan de abdijsschool van Zevenkerken geeft u Duits. Spreekt u in de lessen over de paus?

Zeker. Ik gebruik zijn teksten in mijn lessen. Toen ik hem tijdens een ontmoeting ooit vertelde dat hij de beste leraar Duits was, moest hij lachen. Met de paus vang ik twee vliegen in een klap: mijn leerlingen leren Duits en ik zet hen aan om na te denken over het leven. Dat stak ik zelf op door mijn doctoraat over de tv-hoofd-

„Hoe cool en stoer ook, jongeren hebben nood aan richtingaanwijzers”

inspecteur Derrick. De scenarioschrijver van de serie, Herbert Reinecker, die in zijn jonge jaren voor nazibladen had gewerkt, benadrukte dat het ieders recht maar ook plicht is na te denken over alles. Hij zei dat omdat hij betreurde dat hij in-

dertijd zelf niet voldoende had nagedacht over het naziregime.

De paus kent Derrick. Toen ik hem in 2007 de publicatie van mijn doctoraat overhandigde, onderbrak hij me en wees naar de kapt: „Dat is toch Derrick.” Waarop hij vertelde dat hij de acteur Horst Tappart ooit ontmoette in een luchthaven. Het was absurd. Stond ik daar met onze paus te keuvelen over krimi's!

– U ziet het ook als uw taak jongeren te helpen groeien op de weg van het geloof?

Jongeren hebben nood aan richtingaanwijzers, hoe cool ze zich soms ook voordoen. Ze zoeken oasen van wijsheid. Het is aan ons, volwassenen, leerkrachten en ouders, die aan te reiken. Dat doen we te weinig.

Ik nodig jongeren uit om het boek mee te nemen als een vriend om hun levensweg, in de hoop dat ze er kracht en energie uit putten. Het is een reisgids waarin alle facetten van Benedictus' leer over mens, wereld en God aan bod komen. Zo wil ik duidelijk maken dat zijn boodschap veel rijker is dan verboden en taboethema's. Waarmee ik niet wil gezegd hebben dat de jeugd daar niet over moet nadenken.

– Hoe kunnen we mensen vandaag warm maken voor God, geloof en Kerk?

We kunnen mensen maar voor het geloof winnen door zelf te leven als waarachtige gelovigen. Door voor te leven. Dit geldt op de eerste plaats voor volwassenen die dagelijks in contact komen met jongeren. Sommigen noemen zich wel christen en gaan trouw naar de mis, maar gedragen zich in het leven als farizeeërs. Het is niet omdat je op je knieën bidt, terwijl je je naaste in de kou laat staan, dat je christen bent. Een echte christen zet het Woord om in daden.

Dat dit niet altijd makkelijk is, zelfs niet in het Vaticaan, bewijzen de *Vatileaks*. De entourage van de paus is zo machtig dat ze hem vaak afsluiten. Sommigen die hem willen informeren, geraken niet meer tot bij hem. Hebben de paus en de kardinalen nog voldoende voeling met de basis? Met de parochies, waar priesters bepaalde beslissingen moeten verantwoorden? Het zijn geen beschuldigingen, maar neutrale vragen die we vandaag moeten stellen.

Tom Zwaenepoel, *Wie gelooft, is nooit alleen*, Lannoo, Tielt, 2012, 328 blz., 19,90 euro, ISBN 978 94 014 0458 7.